

Programma
van toetsing en
afsluiting
klas 4 BB
2023 - 2024

Inhoudsopgave:

Inleiding

Uitleg kolommen

Berekening SE cijfers zak-slaag regeling

Absentie

Herkansingen

Onregelmatigheden

Data overzicht

Overzicht van de PTA's:

- Nederlands
- Engels
- Wiskunde
- Natuurkunde
- Biologie
- Maatschappijleer
- Lichamelijke opvoeding
- Profiel groen
- Dier en zorg
- Tuin en landschap
- Voeding en innovatie
- Bloem en ontwerp
- Outdoor en adventure
- Stage

Inleiding:

Beste leerling,

Voor je ligt het boekje Programma van Toetsing en Afsluiting (kortweg PTA). Hierin vind je alle informatie over de route naar het eindexamen, namelijk wanneer je schoolexamen hebt, wat per vak de leerstof is en op welke wijze het getoetst wordt.

Het vierde jaar is het laatste examenjaar, de cijfers die je dit jaar haalt tellen mee voor het berekenen van het schoolexamen eindcijfer dit jaar.

Naast de onderdelen die je afsluit met een toets of opdracht werk je in de lessen van ieder vak ook aan de volgende vaardigheden, die onderdeel zijn van het schoolexamen (inhoud van de preambule).

1. Werken aan vakoverstijgende thema's;
2. Leren uitvoeren;
3. Leren leren;
4. Leren communiceren;
5. Leren reflecteren op het leer- en werkproces;
6. Leren reflecteren op de toekomst.

Ook komt bij ieder vak oriëntatie op leren en werken aan bod (eindterm K1). In de les komt de theoretische kant aan bod: hoe het vak in de maatschappij en bij verschillende beroepen handig is. De praktijk van 'leren werken' komt tijdens stage aan bod. Oriëntatie op leren en werken wordt afgetekend d.m.v. onderdeel Stage.

Ik raad je aan het boekje aandachtig door te lezen. Mocht je nog vragen hebben, stel die dan aan je vakdocent, je mentor of de locatie examenorganisatie. Laat je ouder(s)/verzorger(s) dit boekje ook lezen en bewaar het boekje zorgvuldig.

Veel succes!

Met vriendelijke groet:

De locatie organisatie.

Uitleg kolommen

Periode SE/data

In deze kolom staat in welke SE-periode of in welke week het schoolexamen wordt afgenomen. Hiervoor wordt een SE rooster gemaakt. Noteer in je agenda wanneer het SE is, maar ook wat je moet kennen en/of kunnen.

Exameneenheid

Dit is vooral belangrijk voor de school die alles goed moet vastleggen voor jouw SE. In deze kolom wordt verwezen naar het examenprogramma. De "K" betekent dan "Kerndoel" zoals in het examenprogramma staat omschreven. (soms staat de afkorting van het vak nog voor het kerndoel, bijvoorbeeld WI/K5 = wiskunde kerndoel 5). De examenprogramma's voor alle vakken zijn te vinden op www.examenblad.nl. Hier staat ook aangegeven wat de onderdelen zijn die tijdens het CE worden afgetoetst.

Leerstof

In deze kolom staat aangegeven wat je moet leren, wat je moet doen of moet kunnen. Het is duidelijk dat dit voor jou een belangrijke kolom is. Kijk hier dus goed naar en/of vraag nadere informatie aan de docent.

Toetscode

Elk schoolexamen heeft een code, zodat je weet welk cijfer bij welk onderdeel hoort. Voor de docenten is deze kolom belangrijk omdat zij bij elk afgenomen schoolexamen een cijfer of woordbeoordeling moeten geven. De gegeven cijfers en woordbeoordelingen worden met deze toetscode vastgelegd in het examendossier.

Toetsvorm

In deze kolom kun je zien of een schoolexamen S (= schriftelijk), M (= mondeling) of P (= praktisch) is. Een toets kan ook een H (= handelingsopdracht) zijn. Voor elke handelingsopdracht die je moet maken krijg je geen cijfer, maar je moet het wel voldoende gemaakt hebben. Wat voldoende betekent hoor je van de docent. Het kan bij verschillende vakken iets anders zijn. Hoewel je er geen cijfer voor krijgt ben je toch verplicht om elke handelingsopdracht te maken. Doe je dit niet dan kun je niet deelnemen aan het eindexamen.

Toetsduur

In deze kolom kun je zien hoeveel tijd je hebt voor een schoolexamen.

Gewicht toets

Hier kun je zien hoe zwaar een schoolexamen meetelt in de berekening van het cijfer van je SE.

Herkansing ja/nee

Soms heb je het recht om een schoolexamen in een vak opnieuw te doen. Je kunt hierdoor je cijfer voor het schoolexamen verbeteren. Het hoogste cijfer telt. Alleen de schoolexamens met 'Ja' kun je herkansen.

Beoordeling

In deze kolom kun je zien wat voor soort beoordeling je krijgt, bijvoorbeeld een C (cijfer) of een O/V/G (= Onvoldoende/ Voldoende/Goed). Je moet een V of een G halen.

Opmerkingen

In deze kolom staat soms extra informatie die handig is om te weten.

Zak-slaag regeling:

De kandidaat mag examens doen als alle onderdelen van het PTA zijn afgerond.

De kandidaat is geslaagd als:

- Het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers tenminste 5,5 is;
- De leerling voor Nederlands minimaal een 5 heeft behaald;
- De leerling één 5 heeft behaald en verder 6 of hoger;
- De leerling één 4 heeft behaald, verder 6 of hoger, waaronder tenminste één 7 of hoger;
- Hij twee vijven heeft behaald, verder 6 of hoger, waaronder tenminste één 7 of hoger;
- De leerling voor lo en kunstvakken 'voldoende' of 'goed' heeft behaald;
- Het gemiddelde van de keuzevakken telt mee. De afzonderlijke cijfers mogen niet lager zijn dan een 4.

Absentie

Als geoorloofde absentie bij een onderdeel van het schoolexamen wordt beschouwd ziekte of een andere vorm van overmacht, waardoor de kandidaat niet in staat is dat schoolexamen bij te wonen. Dit moet op de dag van het schoolexamen vóór het begin daarvan gemeld worden door één van de ouders of verzorgers. Alleen dan zal het verzuim als geoorloofd aangemerkt worden en heeft de leerling recht op het inhalen van het gemiste schoolexamen.

De leerling neemt direct na terugkeer contact op met de locatie examenorganisatie, dan ontvangt hij een formulier met toestemming om het gemiste schoolexamen in te halen. Met dit formulier meldt de leerling zich bij de docent en maakt een afspraak om het werk in te halen binnen de afgesproken termijn.

Indien een melding van absentie door omstandigheden achteraf plaatsvindt, dient een schriftelijke verklaring, ondertekend door één van de ouders of verzorgers, bij de locatie organisatie te worden ingediend. Deze kan besluiten de gemiste toets opnieuw te laten doen.

In alle andere gevallen wordt het verzuim als ongeoorloofd aangemerkt en de directeur zal passende maatregelen toepassen.

Deze regels gelden ook bij het te laat verschijnen bij een schoolexamen, waardoor de kandidaat niet meer kan deelnemen.

Indien een leerling te laat komt kan deze, behalve bij kijk- en luistertoetsen, tot een half uur na aanvang aan het schoolexamen beginnen. Bij 45 minuten schoolexamens maximaal tot 15 minuten na aanvang aan het schoolexamen. Het schoolexamen eindigt op het tijdstip zoals in het rooster staat aangegeven.

Herkansingen

Per leerjaar mag de leerling maximaal 2x gebruik maken van de herkansingsregeling voor de schoolexamens. Er is alleen een herkansing mogelijk wanneer het behaalde cijfer onder het kunnen van de leerling gemaakt is.

Bij de keuzevakken is er alleen herkansing mogelijk indien het eindcijfer van het keuzevak lager is dan 3,5. Het keuzevak zal dan schriftelijk afgetoetst worden. De herkansing van het keuzevak telt mee bij de herkansingen van klas 4.

De aanvraag voor een herkansing moet binnen zijn voor 5 februari 2024 voor 13:00 uur bij het examensecretariaat. Via it's learning kun je hiervoor aanmelden. Hiervoor krijg je na afloop van de tweede periode een bericht.

Het maximale aantal herkansingen is 2. In het PTA staat in de kolom "Herkansing" aangegeven welke toetsen voor herkansing in aanmerking komen.

Herkansing maatschappijleer, profiel groen en keuzevak:

De herkansingsregeling voor maatschappijleer, profiel groen en keuzevak zijn beschreven in het Examenreglement Aeres VMBO.

Onregelmatigheden

Indien een leerling zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen.

Hieronder valt ook het niet op tijd inleveren van de handelingsopdrachten.

De maatregelen die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- Het toekennen van het cijfer 1,0 voor een onderdeel van het schoolexamen;
- Het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen;
- Het ongeldig verklaren van één of meerdere toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen.

Voor hierover een beslissing wordt genomen, hoort de locatie examenorganisatie de kandidaat en andere betrokkenen.

Voor het verdere algemene deel van het examenreglement:

<https://www.aeresvmbo.nl/over-aeres-vmbo/regelingen-en-statuten>

Commissie van Beroep voor de examens

Postbus 245

3710 BE Ede

Data overzicht

Overzicht data schoolexamens:

Klas 4	Datum:
Schoolexamenweek 1	6 t/m 10 november 2023
Schoolexamenweek 2	15 t/m 19 januari 2024
Aanvragen herkansingen	5 februari 2024 voor 13:00 uur
Herkansingsmoment 1	12 februari 2024 14:45 uur
Herkansingsmoment 2	26 februari 2024 14:45 uur
Schoolexamenweek 3	11 t/m 15 maart 2024

Nederlands	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	1	NE/K/2/34 Examenstof van SE	Cito: Kijken + Luisteren	4ne1B	S	90 min.	1	Ja	C	
	2	NE/K/1/2/3/5/6/7 NE/V/2/3 Examenstof van SE	Examenproef	4ne2B	S+M	2 dagdelen	1	Nee	C	Samen met Engels
	3	NE/K/2/3/4/7 Examenstof van SE en CE	Taalvaardigheid Schrijfvaardigheid Leesvaardigheid	4ne3B	S+M	90 min.	1	Ja	C	
	1-3	NE/K//2/3/5/6/8 Examenstof van SE	Fictie: Boektoets 1 Vlog n.a.v. boek/film Module fictie (Vertel het verhaal)	4ne4B	S+M+H		1	Nee	C	Gedurende het hele jaar tijdens de les Boek wordt uitgereikt tijdens de les en moet zelfstandig gelezen worden

Engels	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	1	MVT/K/2/3/4/7 Examenstof van SE en CE	Schrijfvaardigheid Leesvaardigheid	4en1B	S	90	1	Ja	C	
	2	MVT/K/1/2/3/4/5/6/ 7 Examenstof van SE	Examenproef	4en2B	S+M	360	1	Nee	C	Samen met Nederlands
	3	MVT/K1/2/3/5 Examenstof van SE	Cito toets: Kijken en luisteren	4en3B	S	90	1	Nee	C	
	1-3	MVT/K/1/2/3/4 Examenstof van SE	Fictie: Korte verhalen Filmverslag	4en4B	H		1	Nee	V/G	Gedurende het hele jaar tijdens de les

Wiskunde	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	1	W/K/1/4/7/8 Examenstof van SE en CE	Rekenen en Verbanden Is hfdst 1 & 2	4wi1B	S	90	1	Ja	C	
	2	W/K/1/2/5/8 Examenstof van SE en CE	Meetkunde en statistiek Is hfdst 3 & 4	4wi2B	S	90	1	Ja	C	
	3	W/K/2/3/5/6/8 Examenstof van SE en CE	Rekenen Meten Schatten Vlakke meetkunde Verbanden Meetkunde Is boek B	4wi3B	S	90	1	Nee	C	

Natuurkunde	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	1	NASK/K1/2/3/4/5	Materialen (H7) Elektriciteit (H8)	4ns1B	S	90	1	Ja	C	
	2	NASK/K/8/9	Geluid (H9) Werktuigen & krachten (H10)	4ns2B	S	90	1	Ja	C	
	3	NASK/K/5/9	Schakelingen (H11) Kracht & beweging (H12)	4ns3B	S	90	1	Nee	C	

Biologie	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	1	BI/K2/3/4/6/9/11/12 Examenstof van SE en CE	Planten (thema 7) Regeling (thema 8) Zintuigen (thema 9) (boek 4A)	4bi1B	S	90	1	Ja	C	
	2	BI/K/3/4/5/6/7/9/10/11 Examenstof van SE en CE	Voeding en vertering (thema 10) Transport en afweer (thema 11) Gaswisseling en uitscheiding (thema 12) (boek 4B)	4bi2B	S	90	1	Ja	C	
	3	BI/K/2/3/4/5/6/10/11/12 Examenstof van SE en CE	Organen en cellen (thema 1) Voortplanting en seksualiteit (thema 2) Ordering (thema 3) Ecologie (thema 5) (boek 3A en 3B)	4bi3B	S	90	1	Nee	C	

Maatschappijleer	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	1	ML1/K1/5 Examenstof van SE	Pluriforme samenleving	4ma1B	S	45	1	Ja	C	
	2	ML1/K7 Examenstof van SE	Media	4ma2B	S	45	1	Ja	C	
	3	ML1/K4 Examenstof van SE	Relaties	4ma3B	S	45	1	Nee	C	

Lichamelijke opvoeding	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	1	LO1/k1/2/3/4/7	Atletiek: Hardlopen Spel: Slag + loopspelen Algemene vaardigheden	4lo1B	H	135 min	1	Nee	O/V/G	De beoordelingen van de onderdelen vormen samen 1 eind-beoordeling per periode.
	2	LO1/k1/2/3/4/8	Spel: Badminton Zelfverdediging Algemene vaardigheden	4lo2B	H	135 min	1	Nee	O/V/G	
	3	LO1/k1/2/3/4/5	Turnen: Vrije sprong Spel: Doelspelen	4lo3B	H	135 min	1	Nee	O/V/G	

Profiel groen	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	1	<p>P/GR/1.1/1.2/1.3 P/GR/2.1/2.2/ 2.3 P/GR/3.1/3.2/3.3/ 3.4 P/GR/4.1/4.2/4.3</p> <p>Examenstof van SE en CE</p>	<p>Schriftelijke SE van: PM1: Diergezondheid PM2: Voedsel en gezondheid PM3: Beplantingsplan PM4: Prijsberekening</p> <p>Praktische SE van: PM1 Dier PM3 Groen</p>	4pm1B	S+P	S: 90 min. P:135 min.	1	S: Ja P: Nee	C	
2	<p>P/GR/1.1/1.2/1.3 P/GR/2.1/2.2/ 2.3 P/GR/3.1/3.2/3.3/ 3.4 P/GR/4.1/4.2/4.3</p> <p>Examenstof van SE en CE</p>	<p>Schriftelijke SE van: PM1: Huisvesting Dieren PM2: Verkoop en verpakking PM3: De teelt van gewassen PM4: Artikelpresentatie</p> <p>Praktische SE van: PM2 Voeding PM4 Bloem</p>	4pm2B	S+P	S:90 min. P:135 min.	1	S: Ja P: Nee	C		

	3	<p>P/GR/1.1/1.2/1.3 P/GR/2.1/2.2/ 2.3 P/GR/3.1/3.2/3.3/ 3.4 P/GR/4.1/4.2/4.3</p> <p>Examenstof van SE en CE</p>	<p>Schriftelijke SE van: PM1: Voeding en ontwerp PM2: Verschillende lessen uit leerjaar 3 en 4 PM3: Milieu in en buiten de stad PM4: Alle behandelende lesstof van leerjaar 3 en 4</p>	4pm3B	S	S:90 min.	1	S: Nee	C	
--	---	--	---	--------------	---	-----------	---	--------	---	--

Dier en zorg	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	2	K/GR/9.1/9.2/9.3/9.4 Examenstof van SE	Gezonde dieren	4Die&Zo2 B	S+P	195	1	Nee	C	SE tijdens de les
	3	K/GR/13.1/13.2/13.3/13.4/13.5 Examenstof van SE	Natuurlijk groen	4Die&Zo3 B	S+P	195	1	Nee	C	Se tijdens de les

Tuin en landschap	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	2	K/GR/1.1/1.2/1.3/ 1.4 Examenstof van SE	Het groene machinepark	4Tui&L an2B	S+P	135	1	Nee	C	SE tijdens de les
	3	K/GR/13.1/13.2/ 13.3/13.4/14.5 Examenstof van SE	Natuurlijk groen	4Tui&L an3B	S+P	135	1	Nee	C	SE tijdens de les

Voeding en innovatie	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	2	K/GR/11.1/11.2/11/3/11.4 Examenstof van SE	Voeding hoe maak je het	4 Voe&In n2B	S+P	135	1	Nee	C	SE tijdens de les
	3	K/HBR/5.1/5.2 Examenstof van SE	Patisserie	4 Voe&In n3B	S+P	135	1	Nee	C	SE tijdens de les

Bloem en ontwerp	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	2	K/GR/4.1/4.2/4.3/ 4.4 Examenstof van SE	Bloemwerk	4BI&On t2B	S+P	120	1	Nee	C	SE tijdens de les
	3	K/EO/5.1/5.2/5.3/ 5.4 Examenstof van SE	Ondernemen	4BI&On t3B	S	135	1	Nee	C	SE tijdens de les

Outdoor en adventure	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur in min.	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	2	P/ZW/3.1/3.2/3.3 Examenstof van SE	Sport en activiteitenbegeleider	4Out&A dv2B	S+P	135 min	1	Nee	C	SE tijdens de les
3	K/HBR/4.1/4.2 Examenstof van SE	Evenementen	4Out&A dv3B	S+P	135 min	1	Nee	C	SE tijdens de les	

Stage	Periode	Examen-eenheid	Leerstof	Toets code	Toets vorm	Toets duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
	Blok 1		70 uur stagelopen (10 dinsdagen)	4sta1B	P+S	10 dagen	n. v.t .	n.v.t .	P: C S: C * zie onder schrift	Tussen- en eindevaluatie invullen. Stageverslag en boekje uiterlijk inleveren: 15-12-2023
	Blok 2		63 uur stagelopen (9 dinsdagen)	4sta2B	P	9 dagen	n. v.t .	n.v.t .	P: C	Tussen- en eindevaluatie invullen. Stageboekje uiterlijk inleveren: 01-03-2024

** Is je stageverslag met een onvoldoende beoordeeld? Vraag dan bij de docent die nagekeken heeft na wat je moet verbeteren. Je hebt een week de tijd om het aan te passen vanaf het moment dat de onvoldoende gegeven is.
Is je verslag een onvoldoende omdat je hem te laat hebt ingeleverd en je minpunten hebt gekregen? Dan kan je een extra opdracht erbij krijgen om je onvoldoende op te halen.*